

TELEGRAFUL ROMANU

Telgraful ese Duminec'a si Joi'n, la fie-care
două sepmunii cu adausulu Poisirei. — Preun-
meratunica se face in Sabiu la espeditur' foiei, pre-
afara la s. r. poste cu bani gat'a prin scisorii fran-
cate, adresate extra espeditura. Prefiul prenumer-
tunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. n.
iar pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 47.

ANULU XXIV.

Sabiu 13|25 Iuniu 1876.

trajecetele părți ale Transilvaniei și pentru pro-
vinciile din Monarhia pre unu anu 8 fl. îera pre-
o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și tieri
steiene pre anu 12 1/2, anu 6 fl.
Inseratele se plătesc pentru întâia óra
cu 7 cr. sirulu, pentru a doua óra cu 5 1/2, cr.
și pentru a treia repetare cu 3 1/2, cr. v. a.

Program'a

esamenelor publice pentru anulu scol. 1875/6 la institutulu archidiecesanu greco-orientalul pedagogico-teologicu din Sabiu.

In Iuniu 1876 Inainte de amédi inceputulu la 8 óre.

Joi 17. Pastoral'a clericii an. III prof. Ioanu Hanni'a

Vineri 18. Moral'a cl. an. II prof. Dr. D. P. Barcianu *) Isagoga'ler. an. I prof. Dr. Puscariu.

Sambata 19. Drept can cler. an. II. prof. I. Popescu, Istori'a bis. ped. an. II, prof. I. Hanni'a.

Luni 21. Istori'a bisericésca cl. an. I. prof. Dr. Puscariu.

Marti 22. Dogmatic'a si polemic'a cl. an. I. prof. I. Popescu.

Mercuri 23. Catechetica'ler. an. III. prof. I. Hanni'a.

Joi 24. Cantârile si tipiculu bis. cl. an. III si ped. an. II.

Vineri 25. Gramatic'a cler. si ped. an. I. prof. Dr. Puscariu.

Sambata 26. Retoric'a cler. an. III prof. Dr. D. P. Barcianu.

Luni 28. Pedagogi'a cler. an. III. ped. an. II prof. I. Popescu.

Marti 29.

Mercuri 30. Zootechni'a agric. cler. si ped. an. I prof. D. Comsi'a.

Joi 1 Iuliu. Incheiarea anului scol. cu rugaciunea de multiamita in biserica, si unu cuventu de incheiere in Semin.

*) Cá substitutu alu dlui prof. I. Candrea, concediatu pentru cantarea sanetătiei.

Legislatiunea in privintia usurei (cametariei).

(II.) Intre multele proiecte de lege, s'a pusu inaintea dietei si unulu de natura mai puti enu politica si mai multu economica, si adeca unu proiectu pentru regularea usurei. —

Proiectul acest'a s'a indrumatua deocamdata la comisiunea dietala juridica si asiá va veni numai in sesiunea de tómna la pertractare. Lu primimu inse cu bucuria, cá pe unulu ce are de scopu binele comunu; eliberarea intregei populatiuni de o bôla ce rôde si amenintia cu perire intrég'a avere natiunale. —

Cui i pôte fi necunoscuta nepastuirea ce o suferi bietii tierani in asta privintia mai — cu séma din partea evreilor? — In tienuturile mai indepartate de orasie, unde sermanulu tieranu mai anevoie pôte agoni si banii, strimtoratu de dâri, cauta se alerge si sa se rôge de jupanulu Itzig, séu de altu bancheru de pe la sate, cá sa-lu ajute cu bani, sa-si pôta mânțui boulu din jugu séu tiundr'a din spate de „executia.“ Cametele obicinuite la astfeliu de ocasiuni, cu anevoie suntu mai mici decât unu cruceri pre di, dupa unu florinu = 365%, si inca căte-va dile de lucru séu ferdele de bucate, pentru deosebit'a binefacere.

Adese-ori imprumutându-se bucate se togmesce de primavér'a pâna in tómna, pentru o ferdela, doue séu si mai multu. Séu vinderea beuturilor si a marfurilor de tota diu'a pe bucate gat'a séu chiaru pe astep-tare, procura adese-ori camete si ca-stiguri nu insutite ci in m i t e.

Nu cu multu in mai favorable pusestiune se asta in asta privintia si locuitorii din apropierea orasielor. Camatarnicci cei mai onesti de prin orasie, pretindu patru la suta; inse nu pe anu ci pe luna, va se dica 48%. Care detragendu-se din capitalu pe unu anu intregu inainte se iau in fapta in locu dela 100 fl. dela 52 fl. si astfeliu se apropie de 100%.

Si tota camatariile acestea, despoiera celui lipsitu dupa bunu placu celui mai cu stare, se intempla in cale drépta si legale; flindu-ca decandu cu intrarea in vigore a constiutiunei s'a datu si camatarniciloru mâna libera, prin nimicirea legilor

de pâna aci restringatore. Si astfeliu adi se adjudica din partea judiciilor cametele cătu de horrendu stipulate si se esecuëza. Si insotindu-se cu calamitatea acést'a inca si aceea ca realitatile n'au pretiu séu ca din lips'a monetei n'are cine le cumperá: ade-se se despôie tieranulu de tota mosi'a sea in calea esecutiei, pentru o pre-tensiune la inceputu bagatela. —

Acestea suntu urmârile stârei nôstre triste economice si finanziari, care continuându-se mai daparte, cauzá inavutirea enorma a camatarniciloru pe cont'a celoru deveniti in lipsa; producu de o parte aristocratia banesca (plutocrati'a), pe de alt'a proletariatu!

Reulu ce provine deci din morbul acest'a alu referintelor nôstre de dreptu si economice, amenintia intregu poporulu si prin elu chiaru insusi statulu; de aceea e o datoria a puterei de statu, a regimului cá sa curme reulu prin institutiuni potrivite pâna ce nu a devenit u-ne curabile.

Astfeliu de institutiuni si anume in form'a acést'a cum ni o presinta proiectulu de lege din cestiune, le aflâmu inca in vechime; fâra inse cá ele se fi corespunsu scopului pentru care s'au fostu adusu. La romani erá regulata camatari'a strictu prin lege, fâra cá se fia fostu in stare institutiunile legali, de a opri gruparea cu tempu a poporului in patricii si plebe, in plutocrati si proletari. Prin influenț'a dreptului canonico s'a fostu opriu camatari'a de totu mai conce-dindu-se numai argintarilor si evreilor, fâra cá cu tota acestea, impar-tirea averei sa se fi potutu efektuï in o propoziție mai favorabile.

Dar si din tempurile mai noué avemu esemple destule ca legile prohibitive singure de sine, nu suntu de ajunsu spre a pune stavila camatariiei in diversele sele forme. In Franci'a si Engliter'a pre lângă tota tóte legile stricte contr'a camatariiei, si de-si acolo se asta capitale destule si etine si se esecutéza legile incătu numai possibilu, cu tota stricteti'a; in provincii si pre sate floresce totusi sub diverse forme camatari'a, batandu-si asiá dicendu, jocu de destinatiunile legali.

De siguru ca nici la noi, o lege prohibativa, singura de sine, nu va fi

nici cându in stare, a pune capetu camatariiei, fia legea compusa si supraveghiate ori-cum va fi. In zadaru se va fipsá prin lege maximulu cametelor cu 10 séu 12 la suta si se va estinde destinatiunea acést'a a legei asupr'a tuturor afacerilor banesci si de creditu. In zadaru se va denegá ajutoriulu judicialu pentru incassarea tuturor pretensiunilor, care au tre-cuta preste mesur'a de camete iertata prin lege. In zadaru in fine se va pune cá pedépsa pentru calcarea destina-tiunilor legali in privintia cametelor, perderea capitalului intregu séu chiaru inca si alta pedépsa pe deasupr'a. Camatarnicci totusi voru aflâ forme si moduri destule sub care se ascunda camatari'a neiertata; si omulu lipsitu va indeplini bucurosu tota forme acestea, pen-trucá numai se vina la bani. Si astfeliu vomu avé legi de-stulu de bune; inse camatari'a va inflori cá si pâna aci. —

Nu e deci de ajunsu crearea de legi prohibitive, pen-trucá sa se dela-ture camatari'a preste mesura; ci pre lângă legi se mai receru inca si alte conditiuni care indirecte potu delaturá camatari'a fâra séma in modu mai naturalu. Astfeliu de conditiuni suntu intre altele, indeosebi procurarea mo-durilor de castigu si institute de creditu create anume, nu pentru cas-tig, ci pentru ajutorirea celoru lipsiti.

In lips'a astorufeliu de conditiuni legea prohibativa singura pentru sine nu este decât litera mórtă. Cáci de-si s'aru statorí cătu cametelor prin lege, intr'o relatiune, cătu de favorabile pentru cel'a ce are lipsa de im-prumutu; silí nu se pote nici unu capitolistu, cá sa si dee banii sei cu cametele legali. Si astfeliu nevoindu elu a-si eloca banii, sub aceste conditiuni, celu lipsitu remane de totu neajutatu, déca nu are de unde imprumutá, pre lângă cametele legali; devine deci si-litu a stipulá camete nelegali si a indeplini totulu spre ascurarea loru si ocolirea destinatiunilor legei.

Sperâmu ca regimulu, prelângă legea pentru regularea camatariilor va procurá, incătu cade in indatorirea sea, si celealte conditiuni ce se re-ceru spre delaturarea sigura a camatariilor necrestinesci.

Revist'a politica.

Diet'a Ungariei s'a promulgatu in 20 a 1. c. nu prin sine ins'asi, ci prin-tr'unu rescriptu regescu. Impregiu-rarea acést'a a datu ansa la conjecturi. Unii sustienu ca acest'a este o cautela fatia cu simptomele de nemul-tiamire ce se arata in tiéra cu cursulu negociârilor intre Ungaria si Cislaitani'a. Déca diet'a se promulgá pre sine, la cererea a dôuedieci de deputati se potea convocâ ori si cându. Acum, fiindu ca promulgatiunea s'a facutu prin rescriptu regescu, ierasi prin rescriptu regescu trebuie convo-cata. Cautele acést'a, dupa cum stau lucrurile pote sa fia inca si pentru altu-ceva buna.

Ministrulu de resbelu bar. Koller si-a datu demissiunea. In loculu demissiunatului s'a denumit u contele Arturu de Bylandt-Rheindt.

La oficiulu de externe din Viena au sositu din Serbi'a sciri forte nelini-scitóre. Regimulu serbescu se vede ca nu mai pote asteptá. Lucrurile au mersu asiá de parte incatru Serbi'a nu are incatru decât se incépa resbelul.

„S. d. T.“ are o telegrama de alaltaieri, dupa carea la Drin'a, riulucare desparte Serbi'a si Bosni'a, intre corpulu lui Ranco Alimpic si intre turci a avutu locu o lovire. Totu din acea telegrama se vede ca principalele Milani merge Marti la cuarterul generalu in Ciupri'a.

Dupa cum ne asigura scirile ce sosescu din mai multe părți, lucrurile in Serbi'a nu suntu inca de natura a ne dâ liniscirea dorita fatia cu es-centritate partidei de actiune de acolo. E faptu necontestabilu, ca barbatii de statu ai Serbiei in un numai ca nu cugeta la o desarmare, ci din contra completeaza in armârile pen-ru resbelu cu celu mai mare zelul, cu tota ca cassele loru suntu góle. Missiunea speciale a lui Cristici, care, dupa cum ne semnaléza telegrafulu, e gata a pleca la Constantinopole, se pare ca e contradicere, in realitate lucrulu sta asiá, ca acést'a missiune de pace e numai o mascare a preparativelor de resbelu din urma.

Nu putem inca crede, ca barbatii de statu ai Serbiei in fatia cu vointi'a esprimata de întréga Europa de a se mantiené pacea, voru intreprinde cu pericolulu loru unu resbelu desastrosu. Dealtmintrea intre impre-giurârile actuali precautiunea reclama-sim firu gat'a pentru tota.

Mai linisitóre ni se pare scirea, ca insurgenții au acceptat armisti-ciul fia si tacendu, ceea ce se con-firma prin o scire telegrafica, — déca e adeverata — ca Muktar pasi'a a sositu in Nicsici fâra piedeca. Dealt-mintrea aceste sciri suntu dorintie antecipate.

In Constantinopole se pare ca cu deosebire dela masacrulu ingroditoru din urma a urmatu o tacere ingrijito-re, care ne face sa ne asteptâmu la sciri noué surprindetóre.

Din părțile de sudu ale Ungariei — scrie „Ellenor“ — amu pri-mut de mai multe dile diverse inscri-intiari, cari ni spunu, ca pe acolo se continua cu celu mai mare fanatismu in unele cetâti colectârile pen-tru erzegovineni si pentru ser-bii ce se pregatesc intr'ascunsu de resbelu. Personele ce stau in fruntea

miscării mergu cu sfortia care pâna la pressionari si silescu poporatiunea cu toté medilócele posibile mestiugite la contribuiri. Nôue ni s'a pusu intrebarea, déca guvernului nostru nu pote sa puna unu capetu acestoru pressio-nâri, de vreme ce multi, de spaim'a, terorismului, aducu Turciei sacrificio cea ce intr' alte impregiurâri abia aru face. Apoi chiaru guvernului monar-chiei austro-ungare a enunciatiu fatia cu Turci'a neutralitatea, pre care elu o observa atâtua fatia cu Turci'a cătu si cu Erzegovin'a; cum se pote dara admite, că inamicii Turciei sa primê-sca ajutóre financiali din Ungari'a? La acést'a s'aru puté usioru respunde, ca guvernului aru puté usioru pro-cede cându projectulu de lege penale aru fi lege, pentruca intrensulu suntu supuse la grele pedepse de libertate astfelui de abusuri contr'a interesului tierei. Acum inse lucrul sta asiá, ca contr'a astorufelui de rele, cari s'aui incubatu abia in tempulu mai nou, legile nôstre vechi nu cuprindu nici o dispositiune, de aceea guvernului, care in fatia cu asiá numitele natu-nalitati a procedat cu tota asprimea, dara pe deplin conformu legilor, a potutu sa lucre numai atâtua de pu-tieni; pentruca pe calea politiana nu doresce sa intreprinda ce-va, dara de alta parte si amicu libertatâei cetati-nesci voiescu, că sa procéda in modulu acést'a. Cu toté aceste noi credem, ca relele descrise se voru puté paralisá séu pe cale sociale séu se voru puté suprime prin guvern. Cum? Acést'a o va sei guvernului mai bine, conformandu-se cu casurile sengura-tece. Noi ceremu dela densulu mai multa atentiune si o procedere din cele mai energice. Nu lips'a unei legi, ci liniștea tierei sa fia punctulu de vedere cardinalu.

Despre i n'armârile de res-belu serbesci si despre Un-gari'a de sudu serie unu cores-pundinte din Belgradu la "Nemz. Hirl." in esentia urmatórele:

Impacarea principelui cu Miletici a adus dejá fruptele sale in dôre directiuni. Mai intâiu Miletici agitâza in Ungari'a de sudu, că serbii ungu-reșci sa ofera Serbiei unu imprumutu de buna voia cu 8%. O fóia comunica inca, ca s'a tramisu ministrului de finançie Vladimíru Iovanovicu din Becicarecul mare dôre milioné florini. Acést'a e esagerare; fapta e numai, ca unu missiunariu specialu in realitate a adusu bani din Ungari'a de sudu si ca pe 1 Augustu s'a pusu in prospectu 3 milioné. Afara de acést'a Miletici dirige in stilu mare recrutea pentru Serbi'a. Despre acést'a amu informație sigura de 14 dile, dara nu amu voitu sa ve o comunicu, pâna cându nu va aduce scirea o fóia sudslavica, pentruca domnii din Neoplant'a au frumós'a datina a tagadui pe scurtu pâna si cele mai evidente tapte, déca aceste se publica mai intâiu prin foile ungu-reșci. Dara acum unu organu "nationalu" a tradat secretulu si a anunciatu, ca 400 serbi (ba si mai multi) au trecutu că voluntari fruntarie la Obrenovatiu. In Ungari'a de sudu se continua ne-interruptu recrutările si se dice, ca pâna la sfersitulu lunei voru veni la Belgradu 10,000 soldati. Cu oca-siunea acést'a trebuie sa reindigitez, ca deregatoriele d-vostre cochetâza sistematice cu omladin'a. Cele ce se in-tempila acum in Semlinu intr'adeveru radica perulu in capu. Acolo e acum Risticu mai poternicu decâtul Molli-nary. Mai multu nu dicu. Credu ca nu e de prisosu sa atragu atentiunea ministrului presidentul asupr'a acestei afaceri forte seriouse.

"Pest. Ll." secundéza pe celelalte foi ungu-reșci, cari se occupa cu medi-lócele, prin cari s'aru puté mai bine sugrumá agitațiunea inscenata intre serbii din Ungari'a. Elu se exprima in esentia asiá:

Serbii din Ungari'a de sudu se supunu la contributiune pentru a plati ce a beutu Miletici in conaculu din Belgradu. Bravii nostru vecini suntu in starea critica de a nu poté doná nimicu, nici baremu favorulu principelui loru si déca Milianu s'a demis u a primi pe unu pelerinu ne-spalatu din Neoplant'a, este si ecu-tabilu, ca se ceru parale pentru acé-st'a. Domnulu Miletici esploateaza pe conatiunali sei silindu-i sa contribue de buna voie la unu imprumutu sfor-tiatu pe séma Serbiei si se tramitia pe nobiliu feiori ai omladinei preste granitia la sănt'a lupta, care, dupa versiunea mai noua, se va incepe punctu la 25. I. c. Nu incepe nici o indoiala, ca agitatorii din Ungari'a de sudu desvólta o activitate terori-stica in directiunea marcata si ca prin urmare s'a implinitu ce amu disu in-data dupa reintorcerea lui Miletici din Belgradu. Nu vomu pierde nici unu cuventu cu o corespondintia datata din Belgradu si tramisa la "A. Allg. Zt.", care contra articulului "amerintiatoriu" din "Pest. Ll." ia sub scutul seu pe Miletici afirmandu susu si tare, ca acest'a a calatoritumai in trebi private la Belgradu, si dandu-ne pe urma linisirea, ca Serbi'a nu se cugeta — ce marinimositate — se atace integritatea Austro-Ungariei. Scopu calatoriei lui Miletici lu-amu cu-noscutu bine.

Dar' acést'a e unu lucru secun-dariu. Lucrulu principalu e faptulu, ca agitațiunea in Ungari'a de sudu esista si guvernului aru trebuí sa o sugrume. Intrebarea, ca cu ce medi-lóce, se ventileza cu multu zelu prin foile ungu-reșci. Unii chiama politic'a, altii ceru stabilirea unei stâri escep-tiunali, altii iéra voru se aplice me-suri sociali. Trebuie se marturisimu sinceru ca in acést'a perplesitate re-latativ la alegerea mediolocelor pentru sugrumarea unei miscâri contr'a statului vedemu o satira agera asupr'a caracterului administratiunii nôstre. Ce credeti, s'aru fi potutu dâ terenu agitațiunii, pradâ populatiunea si formâ o legiune de voluntari din tenerimea serbescă, déca in locul oficialilor municipali alesi aru functiunâ organe responsabile de a statului? In ved-e-reala celor ce se petrecu in Ungari'a de sudu nu putem se nu facem u-municipalistilor imputarea, ca ei au fa-cutu forte putieni pentru o admini-stratiune convenienta si totulu pentru paralisarea puterei de statu in tempuri critice. Déca in comitatele, in cari prevaléza elementele nemagiare, se punu garantiele ordinei politice in mânile oficialilor municipali alesi, apoi e usioru de esplicatu, ca fiindu aceste garantii slabe o parte a pressei cere o stare esceptiunale. Nu din lips'a unui codu penalu deriva perple-sitatea, ci din lips'a de oficiali incre-diuti si supusi, cari au si facultatea, si vointia de a paralisá reulu.

Incâtu pentru mediolócele prin cari sa se delature agitațiunea, citatulu organu dice: Cu acelle mediolóce, cari fâra stabilirea unei stâri esceptiunali ni suntu la dispositiune. Ultima ratio sa o aplicâmu numai la casulu de suprema necesitate si cum stau lucruriile acum, escesele faptece se potu curmâ pe cale administrativa. Trebuie sa se interdica colectiunile de bani, recrutarea de voluntari, trecerea ace-stor'a preste fruntarie in Serbi'a, in-drumandu-se comitii supremi a controlâ cu tota asprimea esecutarea acestui interdictu. Ce e dreptu o lege scrisa care sa serve de baza la o astfelui de ordinatiune ministeriale nu esista, dara esista legea salubritatii publice, legea resonului de statu, care impune guvernului se lucre cu toté mediolócele normale pentru sustinerea ordinei publice. Observarea libertatii constitutiunali e unu postulatu, pe care guvernului nu trebuie sa-lu igno-reze, dara de alta parte nu trebuie sa mergemu cu scrupulii constitutiui-

nali atâtua de departe cătu sa ne uitâmu cu bratiele cruciate, cum se faco abusn de libertate cum se periclită interesele statului. Nu atâtua in mesuri drastice contr'a agitațiunii, ci mai multu in alegerea nime-ri a personalitatilor u-carisa represinte potesta-tea de statu in administratiunea municipale are sa se manifesteze precautioane guvernului.

Cu ocaziunea schimbârii ce se a-stepăta in statulu comitilor supremi, guvernul va fi cu atentiune la cele ce se petrecu intre serbi si va scî ce sa faca. Vecinii nostri serbi si hand-langerii loru din Ungari'a sa fia convinsu, ca agitațiunea inscenata aici se va resbunâ numai asupr'a Serbiei. Noi vomu afâ medilóce pentru a impe-decâ participarea suditilor ungari la espeditiunea aventurósa, dara dirig-entii miscârii serbesci voru semti, ca au provocat interesulu vitalu alu Austro-Ungariei contr'a loru. Provo-cându-se o solidaritate cu adversarii interni ai statului ungu-reșci, se provoca totu-oata tota puterea acestei monarchii contr'a aspiratiunii serbesci si atunci Risticu si consortii in butulu delirului in care se afla voru scî a-pretiu pe unu astfelui de adversari.

Intr'aceea nu ne vomu semti dis-pensati de necesitatea de a taiá comu-nicatiunea suterana intre Neoplant'a si Belgradu.

"Times," vorbindu de situatiunea actuala, se esprima in acesti termini:

"Silintile Angliei tindu in acestu momentu a mantinea pacea Europei, facendu sa se recunoscă din nou in-tegritatea Turciei, in acestu sensu celu putieni ca nici unu suveran strainu nu va putea castigâ autoritate asupr'a vre-unei'a din provinciele sele. Cându se va admite si punu in practica acestu punctu, cându districtele slave voru fi pacificate conformu cu acestu principiu, atunci vomu putea spera ca antagonismulu Russiei si a Angliei va fi tratatu că o fantoma ce a neliniscit lumea fără motivu."

"Allgemeine Zeitung" crede in posibilitatea unei noue grupâri a pu-terilor din caus'a divergentielor dintr Anglia si Russi'a. Acestu diaru crede ca Germania, in straduintele sele pentru pace, va trebuí sa caute a se alia cu Francia.

Lângă Aradu la serbatorile Ro-saliiloru.

Dupa ce in modulu aretatul si informeza publiculu cetitoriu despre cele urmante la sinodu — incheia astfelui d. Babesiu:

"Ei bine, potu sa dica cetitorii nostri, amu auditu espusetiunea si critic'a, dar' én sa audim ce ore aru fi de facutu, că sa se paraliseze reulu?"

"Eata ce, dupa a nostra pri-cipere si convictiune":

"Coalitiunea a pusu fără temeu si competitia, simplu ad acta a pe-la-t'a minoritati ei cătra congresu pentru remediarea reului. Dar' apelat'a totu va trebuí sa vina chiaru si ex offo inaintea congresului. Consistoriulu deci, prin sine si prin episcopulu trebue sa se sus-tina in statu quo ante, pân'a la complanarea conflictului pe cale competinte legale, in casu de lipsa avendu chiaru a se disolve sinodulu si a se face apelul a legatorilor!"

"Nu vomu avé târia de sufletu de a accepta acesta ca: autonomia nôstra va remaine struncinata, biserica compromisa, diecesa Aradului sparta."

Vine sfatul acest'a dela unu barbatu seriosu, dela unu amicu alu bisericiei nôstre si alu diecesei Ara-dului?

Nu!

Sfatul acest'a este viermele care se incercă sa rôda radicinile abia prinse ale tenerei nôstre autono-mii bisericesci, este cutitulu indrep-tat spre anim'a diecesei Aradului.

Fia-care român ortodoxu are sac'a datorintia a calcâ pe capulu viermelui, si a smulge cutitulu din mâna asasinului.

Eu afirmu contrariulu si dicu ca:

De vomu avé nu târia ci nebun'a a accepta calea recomandata de d. Babesiu, autonomia nôstra de-vene struncinata, biserica compromisa, constitutiunea ei jucaria in mânile despotilor, diecesa Aradului facendu acest'a aru merita-ta sa fia sparta.

A cugetat oare d. Babesiu la fu-nestele consecintie ce aru urmâ din primirea sfatului ce ni-lu dă?

Nu credu, căci nici chiaru dupa aceste esperintie nu-lu tiene capabiliu de a comite matricidiu.

Indemna pe consistoriulu vechiu si pe episcopulu sa nu recunoscă legi-litatea concluselor sinodului aduse strictu conformu legiei, sa nu se supuna acelora, si sa nu le ese-cutize, ci sa remana in statu quo ante pâna va decide congresul a pe-la-t'a minoritati ei din sinodul,

carea va trebuí sa vina chiaru si ex offo inaintea sinodului.

Va se dica asesorii destituiti sa functioneze mai departe pâna va fi lumea, căci mentionat a apelat in vezi nu pote vedé că atare fatia congresului.

Lumea inca n'a vediutu că in-trunu corpu legislativu autonomu, minoritatea membrilor acelui corpu sa aiba dreptu a apela conclusele ma-joritatiei. Organu care cu subster-nerea din oficiu la congresu a unei astfelui de fapte necualificavare aru avé placerea a se face de risu pentru gargaumii dlui Babesiu — nu credu sa existe in biserica nôstra.

Minoritatea vre-unei comisiuni in oinali dă! are dreptu a da votu separatu fatia de majoritatea comisiunii, care vine si adeso ori se si primește in plenu, dar' mai depare nu.

De unde tiene d. Babesiu con-gresulu de foru apelatoriu peste si-node?

Afla d-lui intre agendele congre-sului vre-unu punctu referitoriu la acést'a?

Nu!

Ore ce dicea d. Babesiu de cum va s.e. minoritatea sinodului elector-al a pe-la-a legere a de epis-co-pu?

Negresitu ca o luá la bataia de jocu si o dechiarâ de nebuna!

Dar' sa presupunem, cumca consistoriulu celu vechiu remané in statu quo, si functiona si dupa incetarea mandatului: ore judecâtile aduse prin acei domni in numele consistoriului, atacate prin recursuri de nulitate s'aru fi incuiintiatiu prin consistoriulu metropolitanu?

Nu! Si prin ast'a causele pâr-tilor cari cérca dreptate eftina si rapede suferiau intardiare de celu putieni unu anu.

Dar' sa incetâmu cu demonstra-re evidentiei absurditati ce conține anomalia in care anu ajunge urmandu sfatul dlui Babesiu, si sa o spunem scurtu, cumca indemnarea la nesupunere a consistoriului fatia de sinodul, este indemnare la revolutione in biserică, o intentiune care nu de multu a combatut d. Babesiu in archiedie-cesa, — si totu d-sea a fostu acel'a care la dechiaratiunea Metropolitului facuta in sinodulu de estimpu, cumca: "nu va suferi nesuntie revolutionarie in contr'a bisericiei" a aplaudat eschiamandu in fóia sea "Bravo!" aci a fostu Metropolitul la inaltimca chiamârci sale!"

Si ce contiene a dôu'a parte a sfatului seu?

Ca „in casu de lipsa“ adeca de cumva consistoriul n'aru fi apelcatu se pasișca pe terenul revolutionariu, Episcopulu se disolve sinodul si se face a pelu la alegeri va se dica se scrie alegorii noue.

In statutul organic nu este proveditu unu asemenea casu, deci dupa lege n'ime, nici episcopulu, nici consistoriul si nici guvernul nu este indreptatit se disolve unu sinodul alesu conformu legei.

Se presupunem cumca s'aru afla unu episcopu atât u de despotu seu de slabu de angeru care sa se incumete a disolve unu sinodul alesu dupa lege pentru a adusu unu conclusu conformu legei, ce aru fi acésta? Pura lovitura de statu.

E bine! d. Babesiu pentru a majoritatea sinodului nu s'a supusu minoritatiei n'use infiora nici de o lovitura de statu. Dar' apoi dñi scie bine cumca lovitura de statu in veci nu se poate justifică, si momentanu seu pe unu periodu óre-care inca numai asi se mai poate in cátu-vanetă, decumva a pelu la poporu — favoresc despotului.

En puna-si dlu Babesiu mân'a pe anima si responda, óre tiene elu capace pe poporul nostru de a tăta coruptiune morală, că fiindu chiamatu de nou la urna se incuiintez dîsolvere a sinodului din unu astfel de motivu? Si óre dorirea unu d-sea că poporul, — că credinciosii nostri — se fia atât de ne pasatori de drepturile sele? Nicicun'a nici alt'a nu o credu (Va urmă)

Proiectu relativu la practic'a rezolvere a cestienei orientului
Diarulu „Noue presa libera“ din Vien'a, in numerulu seu dela 8 Iuniu, pune in vedere publicul proiectul Rusiei ce pôrta numirea de mai susu, afirmându, ca i s'aru fi tramsu dela Londra de către o mână amică inițiată in cercurile diplomatice. Lasandu dura responsabilitatea citatului diarul reproducem si noi că informatiune. Ecalu:

Pe ruinele imperiului turcescu se infinitiează urmatorele regate:

I. Regatul bulgaru, cuprindendu Bulgari'a, actualulu vilaietu danubianu, Traci'a, cu escluderea tierilor Bosforului, Dardanelele, Macedonii si o parte din Tesalii'a.

II. Regatul albanesu, cuprindendu Albani'a si Epirulu, cu escluderea pasialicului Prinzrend.

III. Regatul Serbiei, cuprindendu Serbi'a, pasialicului Prinzred, Bosni'a, Hertiegovin'a si Muntenegrulu impreuna cu Boch'a di Cattaro.

IV. Regatul român in integritatea sea actuale.

V. Regatul grecu, coprindendu Greci'a, pările sudice ale Tesaliei si insulele archipelagice din Europa si As'i impreuna cu Candia.

Suveranul regatului bulgaru va fi unu principe din cas'a domnitore a Rusiei si va formă unu statu de 6½ milioane de locuitori.

Regatul albanesu, constându dintr'unu milionu si jumetate locuitori, va avea unu suveranu din cas'a domnitore a Austriei.

Tronul regatului serbu, compindu de dreptu princepelui Nicolae din Muntenegru, va dispune de preste 3 milioane locuitori.

Pe tronul Romaniei si-alu Greciei se vorumantine suveranii loru de astadi. Tienutulu Traciei esclusu din teritoriul regatului bulgaru, adeca: Constantinopolulu, Bosforulu si Dardanele, impreuna cu tierurile asia-

tice, trece in posesiunea Rusiei. Astfelui Constantinopolulu va formă centrul si resiedintă a federatiunei slavilor de sudu (?) la care apartienendu si Romani'a impreuna cu Greci'a, sub conditiuni cu totulu deosebite, voru fi supuse numai in privintă unitătici diplomatica si militare.“

Acum iéca in resumatu si istoricul impreuna cu comentariele facute de diarulu vienesu asupr'a acestui proiectu: „Autorulu acestui proiectu, fiindu dintr-un savant diplomat ai Rusiei, l'a tramsu la Petersburgu inca inainte de a pleca imperatulu Alesandru la Berlinu. In acelasi tempu cancelarulu Gorciakoff impreuna cu ministrii Miljutin si Walujeff, dupa ce l'au studiatu cu seriositate, l'au comunicat mai intâi principelui orónei, care s'a esprimitu in urmatorulu modu:

„In cea ce privesc inlocuirea dominatiunii turcesci cu suverani crestini, suntu d'acordu cu vederile proiectului, inse nu credu in puterea de vietă a unei federatiuni compuse din popore, cari apartien la diferite rase dusimane, seu in opositiune unele cu altele.“

Dupa acésta supunendu si la inaltă apreciare a suveranului, acest'a, fără a combate cuprinsulu proiectului s'a informatu numai decât despre autorulu lui si, afandu ca este generalul Ignatiess, i-a esprimitu complimentele sele si sperantă, ca lucrarea generalului va fi pusa intr'un'a din dile in executare.

„Se finu bine intielesi, dice diarulu citatu, ca noi, de si nu afirmâmu ca ideile desvoltate in documentulu publicatu aru precisă intru tôte politica oficiale de astadi a Rusiei, inse remane necontestabile ca lucrarea generalului Ignatiess, complimentatu de imperatulu Alesandru, revîrsa lumina asupr'a scopului ce urmaresce Rusia in Orientu, cu atât mai veritosu ca din parte-ne putemu afirmă, fără a ne teme de a fi desmintiti, ca chiaru in dilele acestea Rusia a impus la Vien'a unu tratatu relativ la liniele de gravitatiune ale Austriei si Rusiei in cestiu Orientului, oferindu compensatiuni Austriei pentru tôte sacrificiile ce aru face in acesta privintia. Ce insemnă aceste linii de gravitatiune, credem a ne o areta in deajunsu lucrarea numita „proiectu despre practic'a rezolvere a cestienei orientale.“

Opiniunea presei otomane asupr'a infinitării unei adunări naționale.

Pres'a turceșca a inceputu a discută ide'a infinitării unei reprezentatiuni naționale, menita a pune frêu puterilor pâna acum nemarginite ale suveranului. Credem interesantu a aduce la cunoscintia cetitorilor nostri opinionea celor mai acreditate din aceste diuare.

„Bassiret“ diariu semi-oficialu, areta intr'unu articulu de fondu ca opinioniile suntu impartite; unii pretind adunarea națională, sub cuventu ca singur'a garantia a drepturilor poporului, in seculu nostru de civilizatiune, este o adunare națională, care singura aru pune capetu neintelegerilor civile si intervinirilor straine; ca altii, din contra, sustinu ca instituirea unei adunări aru fi nimicirea societătiei politice musulmane intr'unu viitoru apropiat, căci a admite pe crestini pre unu picioru de egalitate perfecta cu musulmanii e a le dă mijlocul de a ajunge progresiv la anihilarea cheriatului, legea fundamentală a islamului, prin impunere de legi si de regulamente noue.

„Bassiret“ din parte-i conchide dicindu ca o garantia pentru executarea fidela a legilor, ca unu controlu severu alu faptelor si cestiniilor, administratiunei suntu lucruri

cari nu se potu dobândi decât prin concursulu unei reprezentatiuni naționale, dar' ca cestiucea cea mai grea este de a sci se determine atributiunile. Elu propune o adunare pe care o numesce Choura-Mille (consiliu național), care se fia compusa de delegati, in numeru de 3 pentru fiecare provincia si de 6 pentru Constantinopolu, alesi pe 3 ani, cu o indemnitate de 3000 lei pe luna, reeligibili numai dupa 3 ani dela espirarea terminului primei loru functionari. — Eata cele 3 puncte asupr'a căror'a acestu consiliu nu va fi chiamatu nici odata se otarasca:

1. Asupr'a legilor de recrutare militară, fia de turci, fia de crestini, déca aru avea locu, cari legi n'aru putea sa fia promulgate de cătu prin ordonanța imperială, precum si acele cari aru contine armăriile, cumperarea de nave si de monitiuni de resbelu; va putea celu multu se provoce urmării in contr'a agintilor, furnisoriilor si banuiti de infidelitate;
2. Dreptulu de resbelu si de pace apartiene suveranului cându e cestiucea de o putere seu de provincii in revolta;
3. Elu nu va putea in nici unu modu se puie in discussiune terminii si dispositiunile din cheriatu (lege religioasă). — Va fi numai autorizat a exercită unu controlu severu asupr'a magistraturei si asupr'a tuturor functionarilor, dela marele viziru pâna la simplu aginte de diplomati, toti fiindu responsabili de actele loru inaintea lui si va putea sa-i traduca inaintea barei sele. Afacerile de finançe in generalu, că imprumuturile, modulu de plata alu cuponelor si de amortisare a datorielor consolidate seu flotante etc, voru fi de competența sea. Facandu-se abstractiune de cheriatu, elu va putea sa vegheze asupr'a punerei in executiune a legilor si regulamentelor existente, sa le modifice, déca va fi trebuita, sa reformeze sistemulu de instructiune publica, si in fine tôte legile viitoro nu voru putea fi promulgate decât déca au potutu obtiené sanctiunea consiliului naționale.

Va puté se marăsca salarele functionarilor si amplioatilor statului.

Va veghiá la facerea bugetului, in care nu va fi introdusu nici capitolu, fia de incasări, de cheltueli, déca nu va fi aprobatu de elu.

Va trebui mai cu séma se obseve că nimeni se nu fia inchis fără a fi judecatu si că amplioatii administratiunilor se nu fia destituiti fără unu motivu valabile. In casu contrariu, pres'a este indatorata a aretă actele arbitrarii si ilegale ale acestor.

Istikbal (viitorulu), dupa o critica seriosa a regimului sub care a traitu pâna acum Turcia si in care nu erutia nici oménii, nici faptele din acel tempu, cere convocarea unei adunări compusa de 300 membri alesi de locuitori, dintre cari dôuă treimi se fia musulmani si o treime crestini. Elu da acestei reprezentatiuni atributiuni aprope identice cu acelele practice i le acorda „Bassiret“ consiliului seu național.

Deschiderea espozitiei dela Filadelfia.

Marele actu ce trebuiá sa inaugureze oficialmente concursulu internationalu deschis la Filadelfia a avut locu cu splendoră ce reclama circumstantă, cu tótă solemnitatea cerea caracterulu seu, cu tótă animatiunea ce trebuiá sa aduca marea publicitate.

O mare parte din calea republiei cuprinsa intre Main Building (palatulu industriei) si Memorial Hall (galeria frumoselor arte) era destinata pentru inauguratiune. La 10 óre de dimineață, putiu mai inainte de inceperea ceremoniei, o multime imensa, cu totulu populara, mai multu de o

suta mii persoane, navalea prin pregiuru.

Tempulu era maretu. Plöea torrentiala din dilele anterioare incetase si unu sôră radiosu 'si proiectă radiele preste somptuosulu edificiu.

In centrulu faciadei se radica estradă destinata pentru presedintele republicei. La drépt'a sea se instalara membrei comisiunii Centenariului si dupa ei guvernatorul Pensilvaniie, generalul Hawley, corpul diplomatic si diverse alte personagie.

Po aceiasi platforma se afla fotoliul destinat pentru imperatorul Brasilei care sosi avandu la bratu pe soci'a presedintelui Grant.

Mai josu, pe nisice bance asediate in acestu scopu, esposantii tuturor tierelor, si in fatia, spriginiti de Main Building, alte banci de unde o orchestra de doue sute musicanti aruncă in spatiu ariele nationale a tuturor tierelor din lume.

Abia se instala presedintele statelor-unite, si spatiul resuna doarele marsiu scrisu pentru circumstantia de Richard Wagner; si care fu cu maiestria executat de mas'a instrumentală dirigiata de Thomas.

Cându orchestră tacu, tacerea se facu astfelui pe cătu se poate obtiné din miile de guri emotionate si totu-déun'a gat'a a-si manifestă impresiunile. Atunci episcopulu Simpson, cu o voce ferma, pronuntia o cuvantare despre iubirea crestina, unire si creditia.

Ilustrulu prelatu se adresă lui Ddieu spre a solicita dela gloriós'a sea putere de a favorisa cu protecțiunea sea tota Americă de nordu că si lucrările copilor sei, si a solicită dela imens'a sea bunătate de a bine-cuventă străuintele oménilor si a impede că resbelelui se divisezo pe fii loru.

Episcopulu imploră asemenea protectiunea divina pentru femei cari tienu unu atât de mare locu in operă Centenariului, cum si pentru republica. Elu 'si termina discursulu implorându dela puterea ceresca de a dă Americoi o misiune de iubire si de fratia care se o faca sa fia adorata de tota civilisatiunea crestina.

Indata se executa unu imnu de orchestra si coruri, imnu datoritu lui R. Payne, care a adausu multu la marele efectu produsul de cuventarea ce se ascultase.

Apoi D. Welsch, presedinte alu comisiunii din intru, predă oficialu zidirile espozitiei cătra comisiunica Centenariului, pronuntiendu o scurta allocutie.

Inca odata art'a fermecatore si civilisatore a armoniei luă parte la ceremonia printr'o bucata a cărei cuvinte erau compuse de d. Sydney Lanier, iéra musică de d. Dudley Buck, si cântata de baritonulu Whitney.

Ceremonia continua printr'unu discursu a presedintelui comisiunii Centenariului, d. J. B. Hawley, adresat cătra generalulu Grant, discursu in care, tragendu rapid istoricul espozitiei, fini prin a presentă rezultatele capului puterii.

Acestu din urma a respnsu printr'unu discursu, severu la forma, in care a trasu si a reamintit tota lucrările indeplinite de o suta de ani de America si in care a escortat pe compatriotii sei a perseveră pe calea progresului care i face sa aiba astazi stîm'a tuturor strainilor; a terminat declarându deschisa espozitia universală.

Eră amédi cându generalulu Grant pronuntia aceste din urma cuvinte si, in midilocul unor aclamatiuni generale, se scobor de pe strada cu imperatorulu Brasilei, ministrii si corpul diplomatic spre a visită rapeda galeriele palatului industriei. In acelasi momentu pavilionulu nationalu fu ornat cu tota drapele puterilor sposante cari se desfisiurara in

sgomotulu unei salve de 100 lovitur de tunu ce venira cu vocea loru de bronzu sa-si aduca not'a in concertul ce canta activitatea si inteligint'a umana.

A m n a s i u in Iuniu 1876.

Dle redactoru! Sa fiu scusatu, deca pâna acum nu amu comunicat publicului cetitoriu nimic'a despre crestinii nostri gr. or. din comun'a Amnasiu, despre esistint'a poporului si in deosebi despre raportul lui fatia cu biserica.

C'amur pre la inceputulu secului alu 19-lea, comun'a nostra bisericësca gr. or. consta din vre-o 18—20 famili, si acestea tot'e numai din 4 nemuri; cari invapaiati cu dorulu de a avea o biserica, spre ascultarea servitului divinu, si-au zidit o biserica de lemn care santiendu se si inzestrându-se cu tot'e cele de lipsa, se administră de preotmea din Saliste, pâna la anulu 1815 cându si-au capestatu preotu stabilu.

Asiá poporulu nostru tare in credint'a sea cea intru Christosu, tot'e le jertfea pentru dobandirea bisericei, precum dice psalmistulu: „r è v n 'a casei tale m'a mangaiatu“ si ierasi: „Iubit'amu D omne podob'a si frumseti'a casei Tale“.

Dar' durere! pe tempulu acel'a vitregu, cându s. maic'a nostra biserica ortodoxa gr. or. era tolerata, fiindu comun'a nostra locuita de populatiunea germana (sasii), nici locu de biserica nu i s'a concesu, ci unu crestinu ortodocsu din celea 4 nemuri avendu viia in capulu satului, a concesu de s'a pusu biserica in capulu viiei sele intre prunii cari si astadi findu forte distrusa d'abia mai esista.

Ca sa nu devinu prea obositoriu trecu preste period'a pâna la anulu 1854, cându amu fostu alesu si săntitu de parochu in acesta comuna bisericësca, care numera 50 familii avendu si unu fondu bisericescu de 9 fl. 6 cr. m. conv.; iera acum de 10 ani incocé ajungendu poporulu nostru la 64 familii, facandu si si unu fondu acomodatu stârci sele cei misere; dupa concesiunea prea Ven. Consistoriu archieclesanu din 11 Septembre 1875 Nr. 2431. amu pusu inceputulu inca in tóm'a trecuta la fundamentulu unei biserici noua, care in primavera acest'a s'a ridicatu in susu pâna sub coperisii impregiuru, facenduse altariulu dimpreuna cu biserica intr'o proportiune la inaltim'e tot'e din materialu solidu.

Dara o comuna bisericësca, precum e de presentu a nostra, care din 4 familii in restempu de unu seclu s'a urcatu la 64 familii, mai cu séma prin alipire, forte cu greu pre lâng'a suportarea tuturor greutâtilor comunali si bisericesci, pote fi in stare fâra ajutoriu chiaru a-si edificá o sânta biserica; pre lâng'a tot'e acestea sânt'a maic'a nostra bis. ne invétia, dicendu: „A jutoriul meu dela Domnulu, celu ce a facutu ceriul si pamantul“ „Cautandu amu cautatu pre Domnulu si m'a auditu, si dintot'e necasurile mele m'a mantuitu.“

Inainte cu 12 ani ne tramite Ddieu in comun'a nostra, pre Ioanu Tom'a cu stimat'a dlui consorția Mari'a din Cacov'a (scaunulu Saliscei) cari in mai multi ani au asistat la noi la serbarea invierei Domnului inzestrându biserica cu untu de lemn, luminari si altele; asemenea facu si la alte serbatori sante dupa datin'a comuna, si asiá fiindu intru tot'e cunoscute cu noi si cu starea nostra cea misera neavendu noi nice unu locu bunu si acomodatu pentru cas'a lui Ddieu, s'a decisu din zelulu seu crestinescu, si in satu in mijloculu

poporului nostru, a cumperatu o curte cu gradina mare si frumosa pentru zidirea unei noue biserici; prelunga acest'a ni-a platit si 60,000 caramida 11 buti de varu 10 stangini cubici de petra cari tot'e se urea la suma de 720 fl. v. a. iera materialul ce a mai fostu de lipsa lu amu cumperatu din fondulu nostru.

Poporulu nostru inse, precum e si in comun'a acest'a, amestecatu cu sasii, e sfasiatu in doue partide, un'a la unu capu si alt'a la celalaltu capu alu satului si a fostu totu certa de 50 ani pentru biserica si scola ca de care parte sa se puna acestea edificii. In fine biserica s'a asiediatu la acestu locu frumosu si desfatu, iera scola s'a stramatut de ceea parte a poporului unde suntu si familiu mai multe inse positiunea locului e forte slabu. Asiá satenii au lucratu in armonia cu totii la zidirea bisericii pâna sub coperisii.

Insa marinimosulu nostru titoru dimpreuna cu consorția sea Mari'a, carei luându binecuvantarea archierescă si intarirea de titorii bisericei noastre gr. or. din Amnasiu prin cetrea deslegărilor archieresci, dela felicitulu si marele Archieppu si Metropolitu Andreeiu, suferindu de unu morbu mai indelungatu pe patulu dorerilor, vediendu ca din di in puterile fisice scadu, se intaresce in credintia, si laudandu pre Domnulu dice cu marele profetu Davidu: „Cătu-su de iubite lacasuriile tale, D omne alu puterilor, doresc si se sevarsiesce sufletul meu, spre curtile Domnului, anim'a mea si trupulu meu s'au bucurat de Ddieu celu viu; ca paseara si-au afflatu sie-si casa si turturéu a cuibui ei-si, unde-si va pune puii sei, „Altarele tale D omne alu puterilor, imperatulu meu si Dumnedieul meu, fericii carii locuiesc in cas'a Ta, in vecii vecilor te voru laudá.“ Cuvintele acestea le-a pronuntiatu amintitulu titoru, prin faptele cele stralucite inaintea repausarei, intarindu-le dupa repausare in contilegerea cu stimat'a sea consorția, a datu prin lasamentu inca 200 fl. v. a. spre continua rea zidindei biserici din Amnasiu, cari bani la casu de lipsa se ni sa inmanueze prin stimat'a lui consorția. Asemenea mai multe faceri de bine au facutu pre alocurea precum si in Comun'a sea proprie, lasandu tot'e cu Diata ca crestinu adeveratu dupa s. canone bisericesci.

In fine dupa tot'e suferintiele, in anulu trecutu 1875 la inceputulu lunei lui Maiu fiindu impartasitu cu santele taine se apropià cîtră densulu ingherulu vestitoriu, care dupa svatulu celui prea inaltu lu chiemă dela cele timpurarie la cele eterne.

Acestea binefaceri cu multiamita publica se aducu la cunoscintia: iera pentru vecinica pomenire, dupa s. scriptura care dice: „rugative unulu pentru altulu ca sa ve mantuiti,“ s'a sevarsitu si in biserica nostra cele patru parastase anuale si dupa voint'a repausatului, si a stim. sale socie, pâna au fostu in vietia, a doritu ca nou'a zidinda biserica sa se asiedie sub protectoratul săntului inainte mergatoriu si botezatoriu Ioanu, care in anulu trecutu la punerea petrei fundamentala a bisericei dupa tipiculu indatinatu s'a si pusu de chramu; si asiá remanendu dupa mórtea ambilor bineficatori — din gradin'a bisericei cea cu pomi frumosi sadita, in totu anulu unu usufructu considerabilu, sa se faca in perpetuu in 7 dile Ianuariu si in 15 dile Augustu parastasulu pentru bineficatorii nostri Ioanu si Mari'a. — Poporulu din comun'a nostra nu va uitâ pe acesti bineficatori mari ai sei si le va pastră cu pietate o amintire eterna pentru fap-

tele loru adeveratu crestinesci si demne de imitatu.

Ales. Predovicu parochu gr. orient.

Varietati.

* Escentent'a Sea Inaltu Présantitul Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu va celebră astazi parastasulu pentru Marele Archieppu si Metropolitu repausatu, Andreeiu bar. de Siaugun'a, in biserica nostra din Boitia, spre care scopu a plecatu de aici eri dupa media-di.

(†) Dela Nasaudu amu primitu eri urmatorea telegrafo:

Demnul de memoria fratele nostru Vasiliu Budugu repausat eri in Rusulu-Borgoului in cas'a parintiesca".

* Multiamita publica. In 2 Iuniu st. n. a. c. s'a tienutu esamenulu de véra cu elevii si elevele dela scola nostra granitierescă din locu, la care prelunga unu publicu numerosu din locu si giuru, binevoi a participa si pré onor. d. capitanei c. r. in pensiune Constantin Stezariu, carele impartit o suma insemnata intre cei mai buni elevi. Reverendissimulu d. protop. Ioanu Hanni'a ierasi impartit mai multe carticele că premiu.

Ambiloru acesti domni li se aduce din partea nostra in numele elevilor si parintilor cea mai cordiala multiamita publica.

Jin'a in 19 Iuniu n. 1876.

L. Sav'a, D. Lazaru, paroch. si vic.-pres. inv. dirig. că secr. alu efor. scol. efor. scol.

* (E samenu) Comun'a gr. or. Sanpetru afiliat com. Sacelu din protopresbiteratulu alu tractului Hategu, dupa pregatirile facute cu mai multi ani inainte, a inaintiatu cu inceputulu anului scolasticu 1876 in cas'a dlui Moise Enasiascu (neavendu edificiu scolasticu), o scola elementara, pentru copiii incepatori de ambe sexe. Deci spre a se puté convinge de resultatulu acestei intreprinderi, eforia scolară a susu numitei comuni afiliate in siedint'a sea din 30 Maiu st. v. a. c. a decisu a se tiené dumineca in 13 Iuniu st. v. a. c. esamenulu, primilor elevi in scola, la care invita pre toti cei ce doresc si suntu interesati a vedé progresulu elevilor.

Programul esaminului cuprinde obiectele cunoscute ce se propunu in scolele noastre poporali confessiunali.

* (Maialu). Maialulu scolei populare confessiunale din comun'a Sanpetru afiliat com. Sacelu, care fu ameninat din caus'a tempului ploiosu, s'a tienutu in diu'a de ss. Constantin si Elen'a, in lunc'a spre media dela Sanpetru. Tempulu n'a fostu togm'a favorabilu; dara elevii si elevele totusi si-au petrecutu binisori dimpreuna cu parintii, loru cu cantari nationale. In fruntea elevilor flutură modestulu standardu natiunalu, care e uniculu semnu esterioru de natiunilitatea nostra aici in centrulu magiarilor. — Petrecerea a decursu preste totu spre multamirea comuna.

* „Comedia magiară de imparcare“ este intitulata o corespondent din Transilvania la „Osten“ din Viena, in carea tot'a caletor'a canonica a Archiepiscopului si Metropolitului nostru la Brasovu se cunoscute de o incercare nouă de imparcare că in dilele lui Lonyay, si inscenata la comanda ministrului de interne Col. Tisza. Caracteristic este in corespondinta distinctiunea ce se face „barbatului de mare influintă“ Georgiu Baritiu, pentru carele corespondint'a lu tramite pre metropolitulu anume la Zernesci. — Nu scimus sa ne necajim asupra militiei unor omeni, seu sa compatim

*) Ni-a sositu tardiu.

mim naivitatea loru, cîndu credu ca publiculu va fi asiá de naivu sa ia povestile loru de bani buni.

* * Comunicatiunea intreupta intre Ciuci'a si Revu, pre linia Clusiu—Oradea-mare, este restituita. Espeditiunile de totu feliulu se voru face acum fără amanare. — Caletorii spunu, ca venindu unu trenu pre linia acest'a de către Oradea mare, la Vece, s'a ruptu unu podu in momentul dupa ce a trecutu trenul preste densulu. Vagónele din urma s'a clatinat in urm'a caderei podului asiá de tare incătu doi conductori au cadiutu dela locurile loru, fără de a li se inntemplă mai departe vre-o alta neno-rocare.

* * Drumul de feru oriental „Kr. Ztg.“ spune ca la Brasovu intardiarea trenurilor este in permanentia. Torentii de apa cari s'a versatu in dilele trecute au nimicitu reparaturile drumului de feru intre Archit'a si Hasfaleu si asiá intrepterea comunicatiunei, respective intardiarea trenurilor, va mai dură inca. Directorul generalu Botlik, ingineri si alti functiunari de ai comunicatiunei suntu la fat'a locului si intreprindu tot'e cîte suntu cu putintia pentru ameliorarea stărci celei misere a comunicatiunei. 1000 de lucratori lucra necontenit, dura cu putinu resultatu, pentru lupt'a cu elementele este forte dificila.

* * O comisiune de fortificatiuni, se dice, ca va inspectua in decursulu lunei viitor obiectele de fortificatiune, cu deosebire passurile din Carpatici si va decide cari din tr'ensele sa se fortifice.

* * Budapest a in periculu de inundare. In urm'a ploilor celor multe Dunarea crescuse asiá de tare incătu magistratul s'a vediutu necesitatua a provocă pre locuitorii din pările espuse apei a-si golii pivnitiele si a parasit locuintele.

* * Esundari. La M. Osioriehu si esutu Murasiulu si a innecat pările mai asiedate ale cetăției. Mai multe case s'a derimat. — Valea carea curge in apropiarea Aiudului a causat pagube forte insemnate.

* * Nenorocire s'a intemplatu cu unu copil si o copila la Saliste cu ocazie ploilor celor mari. Unul dintre paraiile cele multe, ce se umfla la momentu in tempuri ploiose, cum au fostu cele din septembrie trecute, a apucat in undele pre copil si copila si ii a innecat.

* * In diurnalele cele primim cuetim ca au fostu ploi mari si in Galati si alte tieri austriace, in Ungaria si in Romania.

* * Focu din fulgeru s'a escatuit intr'unu satu sasescu in apropiarea Reginului si au arsu noue case dimpreuna cu cladirile economice de lângă dense.

* * O fofia locala de aici in Nr. dela 20 Iuniu spune, ca Daianu aru fi fostu in Dumineca premergatora in teatrulu din locu, iera dupa teatru si-aru fi petrecutu in restauratiunea dela „Flotte Burschen.“

Burs'a de Vien'a.

Din 12/24 Iuniu 1876.

Metalicele 5%	66 —
Imprumutul national 5% (argintu)	69 60
Imprumutul de statu din 1860 ...	109 50
Actiuni de banca	840 —
Actiuni de creditu	142 80
London	121 85
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	74 25
" " " Temisiorene	73 —
" " " Ardeleanesci	73 75
" " " Croato-slavone	84 50
Argintu	101 80
Galbinu	5 83
Napoleonu d'auru (poli)	9 70
Valut'a noua imperiale germana...	59 65